

reeds in 1329 een gasthuis bezat¹⁾. Het doel van dit huis was in de eerste plaats, zooals de naam ook aangeeft, het herbergen en verplegen van vreemdelingen. Het had alleen recht van bestaan op een plaats, waar geregeld „gasten” plachten te komen, dus in een stad, waar weekmarkt gehouden werd. En van die Rotterdamsche weekmarkt was het gasthuis het middelpunt. De bel of schel van het gasthuis gaf het sein, dat de markt mocht beginnen²⁾. Voor de veronderstelling³⁾ dat ook te Rotterdam, zooals b.v. te Leiden, te Dordrecht en te Schiedam gebeurde⁴⁾, de aanvang van de markt zou zijn aangegeven door het oprichten van een kruis te midden van de kramen, is geen enkel bewijs aan te voeren. Dat was waarschijnlijk een oud marktgebruik, dat in een betrekkelijk laat gestichte stad niet meer werd ingevoerd.

Het gasthuis zag bovendien een gedeelte van den markt-handel binnen zijn muren. Vlas en linnen lakens mochten nergens anders worden verkocht⁵⁾. De wandsnijders huurden er stallen, waarvoor zij op Allerheiligen 15 st. gaven. Deze stands „gingen om”, d.w.z. wisselden volgens een bepaald systeem ieder jaar van huurder, zoodat ieder op zijn beurt de beste verkoopkansen kreeg.

Van het gasthuis af strekte de markt zich uit naar drie zijden van de stad. Achter het gasthuis – dat gestaan moet hebben op de plaats van het tegenwoordige „oude stad-huis” –, op de Gasthuisnieuwstraat aan den kant van de Botersloot, was de warmoesmarkt. Aan de overzijde van de Gasthuisnieuwstraat bood men sedert de 2de helft der 15de eeuw potten en kannen te koop aan. De aardewerkmarkt was daarheen overgebracht uit de Lombardstraat, waar ze ± 1400 gehouden werd. Vreemdelingen, die boter verkochten, moesten daarmee staan ten oosten van het gasthuis. In ieder huis mochten hoogstens zes personen boter verkoopen, die zij bovendien zelf ter markt gebracht moesten

1) Bronnen, IV blz. 120.

2) Fruin, Het oudste keurboek van Rotterdam, blz. 37.

3) Hensen, Rotterdam in den loop der eeuwen, II 1ste stuk blz. 3.

4) Schröder, Rolandssäulen, blz. 11.

5) Geschreven keurboek, blz. 72.